

mannen, hoeveel te eer bij eene vrouw, arbeidende, gelijk Thérèse Schwartze gewoonlijk doet. Geen wonder, dat ze niet zelden slechts met moeite overreed werd, haar werk te laten als het was en niet — gelijk ze wel eens deed en dikwijls op het punt stond van te doen — er het tempermes over te halen. Evenmin vreemd, dat ze altijd opziet tegen het oordeel van die ze veel hooger acht dan zich zelf, dan wel eens wat al te snel haar eigene meening gevangen geeft en bij iedere nieuwe onderneming van eenige beteekenis vreesst ditmaal niet te slagen.

De kunst is altijd zwaar en voor iedereen. Maar de bezwaren, die ook de meest begaafde vrouwen in hare beoefening hebben te overwinnen, worden wel eens wat licht geteld.

* * *

Van vaderszijde stamt de familie Schwartze uit Vlotho en uit Amsterdam; van moederszijde uit Coblenz en Trier; Thérèse's vader, John George, werd 20 Oct. 1814 te Philadelphia geboren en dat zijne dochter geen Amerikaanse werd, dankt onze kunst een gelukkig toeval.

Thérèse's grootvader had te Philadelphia eene bloeiende fabriek van chemicaliën en voor dit vak was haar vader wetenschappelijk opgeleid. De weinige uren, die de drukke fabrieksbezigheden hem lieten, besteedde hij al vroeg vlijtig aan het teekenen en daar hij onder de leiding van den portretschilder I. A. Smith ongewonen aanleg had betoond, kreeg hij verlof om de Dusseldorfsche akademie te bezoeken. Toen hij er eenige jaren was geweest, ging hij terug over Amsterdam, om nog eens de familie zijner moeder te zien. Hij had het pas geschilderde portret medegebracht zijner aanstaande — eene zuster van den bekenden schilder Herrmann, met wien hij in zijne akademie jaren bevriend was geraakt — en op dringenden raad zijner verwanten werd het toen hier in Arti tentoongesteld.

Schwartze's kunst was een geheel andere, dan die, vooral in het portret, te onzent den boventoon had, toen overal, behalve in Frankrijk, de kunst deerlijk in verval was geweest en pas begon te herleven. Hij was niet alleen een meester in de techniek, maar met innige poezie en zonder eenige conventie wist hij getrouw de werkelijkheid terug te geven. Daarom ook waren later zijne kinderportretten zoo gewild.

Zijn doek maakte sensatie. Trouwens het was niet alleen innig, waar en meesterlijk gedaan, maar die er op werd voorgesteld was eene jonge, mooie, en lieve vrouw, eene karakteristieke schoonheid. Onze [dichters] bijverden zich, haar lof te zingen.

Wie de nu negen-en-zestig jarige weduwe Schwartze ook maar vluchtig heeft gezien, zal nog dit typisch gelaat, met het levendig donker oog, niet spoedig vergeten. En al laat men warme kinderlijke vereering en afhankelijkheid geheel buiten rekening dan blijft volkomen begrijpelijk, waarom Thérèse Schwartze zoo gaarne hare moeder schildert. Ze maakte misschien twintig portretten van Mevrouw Schwartze, nu eens vluchtige schets, dan uitvoerige houtkoolteekening (Mej. Schwartze werkt gaarne en veel met houts-